

Vilafranca de Bonany

MERCATS, FIRES, FESTES I TRADICIONS

Mercat setmanal
el dimecres de matí a la plaça Major.

Sant Antoni (festa Local), 17 de gener.

Sa Rua,
dissabte previ al dimecres de cendra.

Setmana Santa,
març o abril (segons any).

Setmana del Llibre,
darrera setmana d'abril.

Festes de la Beata,
darrera setmana de juliol.

Festes del Meló,
primer dissabte de setembre.

Fira del Meló,
primer diumenge de setembre.

Fira de Teatre Infantil i Juvenil
de les Illes Balears,
segona o tercera setmana d'octubre.

Festes de Santa Bàrbara,
primera setmana de desembre.

Festes de Nadal,
darrera setmana de desembre.

El terme municipal de **Vilafranca** té una extensió de 24 km² i una població de 2.971 habitants (dades 2012). El nom de Vilafranca significa "vila exempta d'imposts", denominació ajustada al naixement del poble, l'any 1620: es fundà Vilafranca com a nucli franc de tot tipus de contribucions i serveis respecte del Regne.

El topònim ja apareix citat l'any 1633 com a Vilafranca de Sant Martí. Amb el temps la denominació va quedar reduïda a Vilafranca, fins que per un reial decret li fou imposat l'afegitó "de Bonany" per tal de diferenciar-lo d'altres municipis de l'Estat espanyol. Les primeres mostres de poblament a Vilafranca es remunten a la prehistòria i la història antiga, documentades a través dels catorze jaciments arqueològics que es troben al municipi. Vilafranca emergeix enmig dels paratges fèrtils del Pla de Mallorca i es caracteritza per la planor. El sòl, de bona fertilitat, es destina majoritàriament, a usos agrícoles de secà -amb especial menció als millors melons de qualitat del món.

Festa del Meló

Any rere any, el primer cap de setmana de setembre, els vilafranquers reten culte a la seva fruita estrella: el meló. Dins el marc de la Fira del Meló es fa un concurs per escollir el meló més gros, i una altra prova per escollir el de més qualitat. Par és l'any que els hortolans de la vila no copin els primers llocs demostrant així la qualitat dels melons vilafranquers. Centenars de visitants al poble del Pla hi vénen a comprar el producte estrella, els melons d'estotjar.

*Ja anava feta sendera
un jorn; ja queia la llum,
quan vaig veure un floç de fum,
i el mas que el bosc arrecera.
I vaig dir-me: «Allà aniré
a reposar tan cas las»
«Davant el portal del mas
sorrícia la masovera».*

*Cançonera la barrera
en obriess, grinyolà:
saltant m'ecia a rebre el ca,
amb la coa falaguera.
Un gall color de caliu,
s'avallota i se fa esquí.
«Amb cara de l'Pasqua, en diu:
«Benvingut! la masovera».*

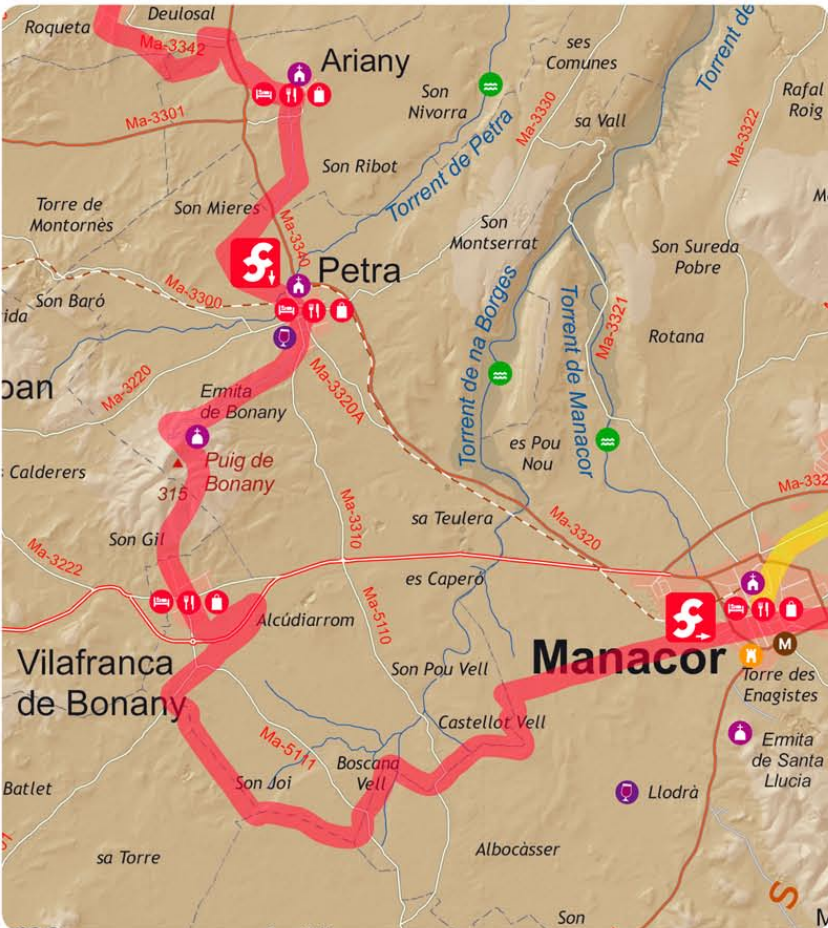
*Me da el pa de la panera:
me feu assure a l'escó
forat de pell de molat...
«Així, el lla flango que m'espera!
«Dins sa blancor odorant
vaig dormir d'un so constant...
«Mes, venque l'auba i: «Avant!
«Adeu, mas masovera!*

© Edicions de l'«Camí de Mallorca» - Llorenç Barceló

El Camí a Mallorca: de Tramuntana Nord a Llevant

Etape Petra - Vilafranca de Bonany - Manacor

Senderisme cultural

Tipus de comunicació	Simbol	Tipus de comunicació	Simbol	Tipus de comunicació	Simbol
Carretera	—	Carretera	—	Carretera	—
Carretera principal	—	Carretera principal	—	Carretera principal	—
Carretera secundària	—	Carretera secundària	—	Carretera secundària	—
Carretera terciària	—	Carretera terciària	—	Carretera terciària	—
Carretera quaternària	—	Carretera quaternària	—	Carretera quaternària	—
Carretera quinquenària	—	Carretera quinquenària	—	Carretera quinquenària	—
Carretera hexagenària	—	Carretera hexagenària	—	Carretera hexagenària	—
Carretera heptagenària	—	Carretera heptagenària	—	Carretera heptagenària	—
Carretera octogenària	—	Carretera octogenària	—	Carretera octogenària	—
Carretera nonagenària	—	Carretera nonagenària	—	Carretera nonagenària	—
Carretera centenària	—	Carretera centenària	—	Carretera centenària	—

La marca del Camí

Està inspirada en la forma de 8 que té el Camí. Una de les obertures de la marca ens indica d'on venim i l'altra mira cap on continuem el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.

Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Serra de Tramuntana**, **Pla i Llevant** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Tramuntana Nord a Llevant**. Just a l'inici ja podem gaudir de l'abundant patrimoni històric d'Alcúdia i Pollença, destacant la **ciutat romana de Pol·lèntia**, i les seves meravelloses badies, per endinsar-nos després a la Mallorca més verda i humida, el nord de la **serra de Tramuntana** (declarada **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO), camí del cor espiritual de Mallorca, el **santuari de Lluc**, lloc de peregrinació gairebé obligada.

Després de conèixer la dinàmica ciutat d'Inca, arribarem a la gran horta de Mallorca, les fèrtils terres de sa Pobla i Muro, per endinsar-nos després en el **Pla de Mallorca**, la comarca més aferrada a les tradicions, on encara hi ha indrets on sembla que el rellotge es va aturar abans del "boom" turístic. Ja a la costa de Llevant gaudirem de platges, cales i pobles de pescadors com **Portocolom**. I finalment ens podrem enfilar al **santuari de Sant Salvador** o al **castell de Santueri**, miradors privilegiats del Llevant mallorquí.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Alaró

Calendari de festes

17 de gener fogueres i ben-neïdes, **Sant Antoni**.

Darrer diumenge de Pasqua, al Castell, **Pancaritat de l'Àngel**.

Darrer dissabte de maig, balls de cossiers, **Verge de Maig**.

29 de juny, **Sant Pere, patró dels Damsunts**.

16 d'agost, **Sant Roc, festes patronals**.

Primer diumenge de setembre, al Castell, **Nativitat de Maria**.

Finals de setembre, **Fira Gremial d'Artesania**.

Dissabte de matí, plaça de la Vila, **mercat**.

Alaró té l'origen en l'alqueria musulmana d'Oloron formada a baix del castell roquer d'època bizantina on els cristians havien resistit un temps. La història continua al s. XIII, a partir de la conquesta de Mallorca, entorn del seu castell. Durant el conflicte entre Jaume II i Alfons el Franc, resistiren al **Castell d'Alaró** Guillem Cabrit i Guillem Bassa, que després de ser capturats, foren condemnats pel Rei Alfons a morir rostits damunt brases, tal com indicava el cognom d'un dels defensors del Castell, que durant la resistència no havia reconegut Alfons com a rei del Regne de Mallorca. Dues vegades a l'any els alaroners peregrinen al Castell per celebrar-hi una missa prop de la Mare de Déu del Refugi (una, el diumenge següent de Pasqua i una altra el mes de setembre). Una de les activitats econòmiques més importants a Alaró ha estat la indústria de la sabata, que en els seus moments d'esplendor va arribar a mantenir en actiu més de 30 fàbriques i 2.000 persones. També foren importants les mines de lignit, avui tancades. Alaró va ser el primer municipi de Mallorca que va disposar d'electricitat. La Central fou inaugurada dia 15 d'agost de 1901. L'any 2001 es restauraren els vestigis que quedaven de la fàbrica elèctrica, l'únic monument civil d'Alaró. L'encant paisatgístic d'Alaró convida a l'excursionisme. Destaquen per la seva tradició l'excursió al Castell d'Alaró, cim on es troben les restes de la fortificació cristiana i també restes d'aljubs musulmans, a Orient (que pertany a Bunyola) i al puig de s'Alcaden, carregat de llegenda.

Muntanyes embruixades

Es conta que altre temps, cada dissabte de l'any, de nit, totes les bruixes que hi havia a la serra de Tramuntana s'aplegaven al cim del puig d'Alaró i del puig de s'Alcaden, que es troben un ben davant l'altre. Començaven a allargar fils d'un puig cap a l'altre. Quan ja tenien tota l'estesa de fils d'un lloc a l'altre, com si fos un pont, hi anaven per damunt fent mil equilibris o, per davall, aferrades amb les mans. Però a trenc d'auba, ja eren partides altre cop cap als seus amagatalls, i no tornaven sortir fins el dissabte vinent.

Rondalles d'en Jordi d'es Racó (Mn. Antoni Mª Alcover)

"Escuma tornada pedra són ses Illes Balears, escuma tornada pedra per fat i fat de la mar. Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera..., i un esbart d'illes i illots sota un plaicel cel d'es més puríssim blau. Piniüses i gimnèsties,

un déu les agomolà i les fú fies de s'auba. Bressol de pobles germans, en es silens de es sigles són ses illes de sa 'Pau. Escuma tornada pedra per fat i fat de la mar. Pedra transformada en vida són ses Illes Balears.

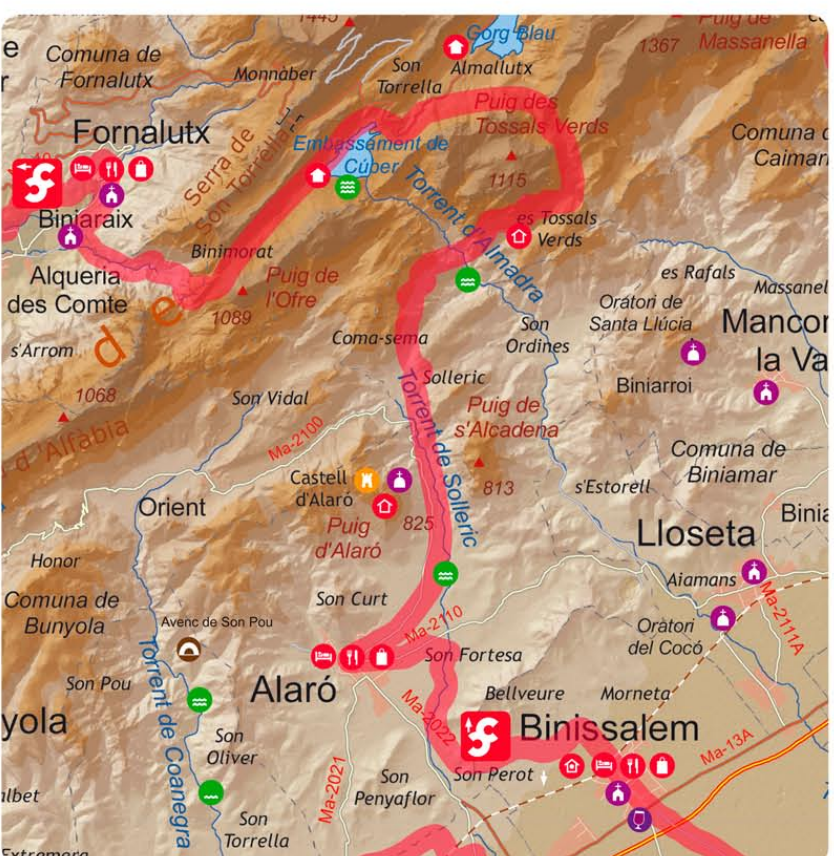
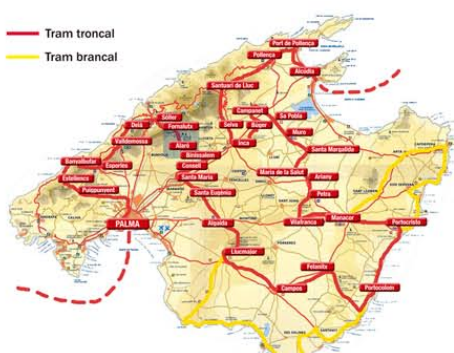
Romancs de les Illes Balears, Llorenç Vidal

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Binissalem - Alaró - Fornalutx

Senderisme cultural

Tram troncal
Tram brançal

- Xarxa d'allotjaments del Camí
- Xarxa d'establiments del Camí
- Punt d'informació del Camí
- Torre, castell
- Recinte emmurallat, fortificació
- Pont
- Far
- Platja
- Església
- Ermita
- Necròpolis, cementiri
- Monestir, convent
- Marina, port esportiu
- Observatori astronòmic
- Parc natural
- Sèquia, canal
- Torrent
- Estany, llac, embassament
- Vista panoràmica
- Monestir
- Prehistòria, jaciment arqueològic
- Monument, edifici singular
- Molí
- Autobús
- Tren
- Poss / Aljub
- Centre de salut
- Allotjament (hotel, fonda, hostal)
- Allotjament (refugi, alberg)
- Allotjament (refugi blau)
- Allotjament (casa de colònies)
- Allotjament (camping)
- Restaurant, bar
- Hipica
- Botiga
- Cova
- Celles, botiga

0 1 2 4 6 8 Km

Què és el Camí?

El CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.

Va enllaçant els pobles, que es on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics **cellers i tafones**.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.

En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

La marca del Camí

Està inspirada en la forma de 8 que té el Camí. Una de les obertures de la marca ens indica d'on venim i l'altra mira cap on continuem el camí.

Què és el Camí?

El CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.

Va enllaçant els pobles, que es on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics **cellers i tafones**.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.

En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

elcami.cat

Entra-hi! hi trobaràs:

- camipèdia
- com fer-se AMIC DEL CAMÍ
- xeC
- elCamí
- elCamí

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

- MALLORCA RURAL ASSOCIACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT RURAL
- EUROPEAN UNION
- GOBIERNO DE ESPAÑA
- MINISTERIO DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN Y MEDIO AMBIENTE
- Govern de les Illes Balears FOGAIBA Fons de Garantia Agrària i Pesquera
- LEADER
- ParcBit Parc balear d'innovació tecnològica

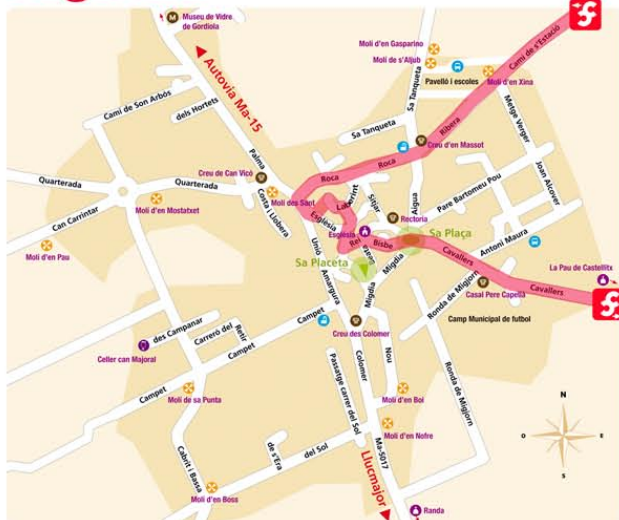

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Algaida

Calendari de festes

Sant Honorat. 16 de gener, patró d'hivern. Danses dels Cossiers.

Festes de Sant Jaume.
Del 19 al 26 de juliol, patró d'estiu. Danses dels Cossiers.

Fira. Octubre. Dissabte abans de sant Lluç. Fira tradicional. Mostra de Comerç Just i Iniciatives de Cooperació. Mostra d'artesanía de les illes Balears. Mostra Gastronòmica d'Algaida.

Mercat. El divendres a la plaça.

En època musulmana, **Algaida** eren dues alqueries que ocupaven el lloc que avui és el nucli urbà. El Castell del Juz' de Muntuy es trobava al cim del puig de **Randa**, on ara hi ha el santuari de **la Mare de Déu de Cura**.

Al Llibre del Repartiment apareix la primera referència al nom d'Algaida, que etimològicament significa "el bosc". Així mateix hi trobam la referència a tres alqueries amb el nom de **Pina**, topònim que deu provenir del romànic "Pinna" ("penya"), o "Pinella" ("dipòsit d'aigua"). Randa també apareix citada amb el nom d'Arrenda, que prové de l'àrab i significa "llorer".

Amb la conquesta catalana, els nous pobladors construïren ràpidament l'església de **Castellitx**, una de les esglésies de repoblació que es conserven a l'illa. La parròquia té el seu origen en el trasllat de la capitalitat, efectuada devers 1435, de Castellitx a l'antiga alqueria d'Algaida.

Al nucli d'Algaida es conserven un total de disset **molins de vent fariners**, constituïen una imatge típica del poble, com ja se'n féu ressò l'arxiduc Lluís Salvador: "*Algaida se'ns mostra envoltada de molins*".

*'Roda la mola,
roda el molí,
una loca fina
i un barral de vi...
'Roda la mola,
roda el molí,
i el viure roda
per dins de mi.*

*'El cor no troba
aquell blat fi
se'mbrat a l'hora
de fer camí.
'Roda la mola,
roda el molí,
farina nova
del meu destí.*

*On és la mola
del vell molí?
'Tot roda, roda,
principi i fi...
'El cor, la mola:
i jo el molí!
Una coca fina
i un barral de vi.*

*venen l'embranchada
de mola i molí,
'Pastar la farina
del vell perquè sí,
és la llepolia
de l'ajunt de mi.
Una coca fina
i un barral de vi.*

*camí del cor on nia
la sang del destí,
ets la coca fina
amb ferment de vi?*

Roda la mola,
Pina Molló

elcami.cat

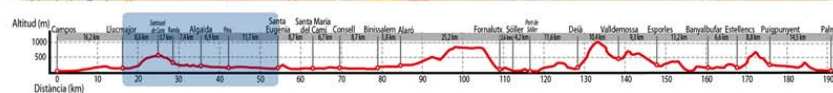
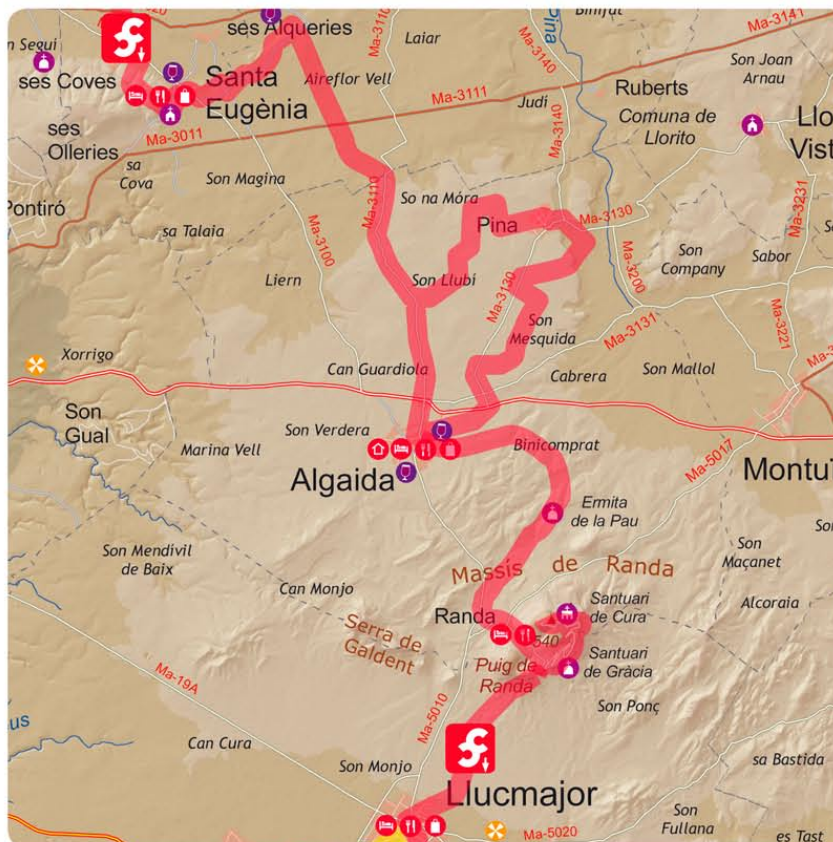
Entra-hi! hi trobaràs:

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Lluçmajor - Algaida - Santa Eugènia

Senderisme cultural

Tipus de símbol	Descripció
[Símbol]	Xarxa d'allotjaments d'El Camí
[Símbol]	Punt d'informació d'El Camí
[Símbol]	Torre, castell
[Símbol]	Recinte emmurallat, fortificació
[Símbol]	Port
[Símbol]	Far
[Símbol]	Plaça
[Símbol]	Església
[Símbol]	Ermita
[Símbol]	Necròpolis, cementiri
[Símbol]	Monestir, convent
[Símbol]	Marina, port esportiu
[Símbol]	Observatori astronòmic
[Símbol]	Parc natural
[Símbol]	Sèquia, canal
[Símbol]	Torrent
[Símbol]	Escany, llac, embassament
[Símbol]	Vista panoràmica
[Símbol]	Museu
[Símbol]	Prehistòria, jaciment arqueològic
[Símbol]	Monument, edifici singular
[Símbol]	Molí
[Símbol]	Autobús
[Símbol]	Tren
[Símbol]	Puig / Ajunt
[Símbol]	Centre de salut
[Símbol]	Allotjament (hotel, fonda, hostal)
[Símbol]	Allotjament (refugi, alberg)
[Símbol]	Allotjament (casa de colònies)
[Símbol]	Allotjament (camping)
[Símbol]	Restaurant, bar
[Símbol]	Hípica
[Símbol]	Botiga
[Símbol]	Ciça
[Símbol]	Celler, botiga

La marca del Camí
Està inspirada en la forma de 8 que té el Camí. Una de les obertures de la marca ens indica d'on venim i l'altra mira cap on continuem el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular. Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indirectes com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics **cellers i tafones**.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO. En arribar a **Giutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

Ariany

Calendari de festes

17 de gener, **Sant Antoni**.
Darrer dissabte de juliol.
Fira nocturna.
Darrer diumenge de juliol.
Festa de la independència municipal.
Darrer diumenge d'agost, **Mare de Déu d'Atotxa**, patrona del municipi des de 1717.
MERCAT El dijous a Sa Plaça Major.

L'Església Parroquial de Nostra Senyora d'Atotxa

El primer oratori, edificat l'any 1570, era dedicat a la Mare de Déu de les Neus. l'any 1717 el rei Felip V atorgà a Marc Antoni Cotoner, propietari de les terres d'Ariany, el títol de marquès d'Ariany, qui obsequià els arianyers amb una nova església, acabada l'any 1737, amb una rèplica de la imatge madrilenyia de la Verge d'Atotxa, que suplantà el títol de la de les Neus. L'església era de construcció deficient, i s'empenygué l'edificació de la nau de tres capelles per banda del temple actual, inaugurat l'any 1818. Entre els anys 1908-1913, se li afegí el creuer i el campanar. En el cor, construït sobre part del pòrtic, hi ha un orgue de l'orguener mestre Anton Cardell, de 1927.

Recorregut per la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra per estimar-la!

El terme municipal d'Ariany té 24 km² d'extensió. **Ariany** pren nom d'una alqueria àrab que ja apareix documentada en el Llibre del Repartiment de Mallorca de 1232. En temps del rei En Jaume I, l'alqueria s'anomenava Arian i segles després (XVI) passà a mans de la família Cotoner. El poble sorgí a partir de les **cases de s'Auberg**, on els pagesos pagaven censals. Durant la Guerra de Successió, el suport donat pels Cotoner a Felip V fou recompensat amb el títol del Marquèsat d'Ariany. Fou un llogaret de Petra fins que aconseguí la independència municipal l'any 1982. Abans, però, ja havien intentat separar-se'n en dues ocasions, els anys 1925 i 1949. L'agricultura i la ramaderia han estat les principals i quasi úniques activitats econòmiques del poble d'Ariany. Aquesta dedicació secular és la clau del paisatge i de la vida del poble, amb sementers llaurats, pous i molins. El terme municipal té catalogats una trentena de jaciments arqueològics, declarats Béns d'Interès Cultural l'any 1966. En destaquen la **cova de sa Canova**, datada a l'Edat de Bronze, el **poblat talaiòtic de Calderitx**, que s'usà com a lloc d'habitatge i de defensa, i la cova funerària de Son Nivorra, d'època pretalaiòtica. A més a més, a Son Bacs cal esmentar l'existència d'una sèrie de jaciments, com el conjunt de coves d'època pretalaiòtica, i a ses Comunes hi ha una cova funerària artificial de la mateixa època que les anteriors. Del període romà i de l'època musulmana no hi ha restes constructives.

Jo som una creu de terme, plantada de fa molts anys: sé que aquí comença el poble, sé que aquí comença el camp. Som un arbre sense fruita, indefinit en l'any, colrat, ja, per una angúnia de viure entre pòls i fang.

Han vingut moltes anyades, s'han fet homes els infants; el poble creix, i maduren els raïns en els parrairs. Tot flueix, arreu de vida sanglotent plenes les mans... Sols jo som la creu de terme, plantada i sense mudar.

corsecat per una angúnia de no ser poble ni camp.

SOM UNA CREU DE TERME, govern de Llorenç Vidal

El Camí a Mallorca: de Tramuntana Nord a Llevant

Etapa Maria de la Salut - Ariany - Petra

Senderisme cultural

Tram troncal

Tram brançal

- Xarxa d'allotjaments del Camí
- Xarxa d'establiments del Camí
- Punt d'informació del Camí
- Torre, castell
- Recinte emmurallat, fortificació
- Port
- Fer
- Platja
- Església
- Ermita
- Necròpolis, cementiri
- Monestir, convent
- Marina, port esportiu
- Observatori astronòmic
- Parc natural
- Sèquia, canal
- Torrent
- Estany, rac, embassament
- Vista panoràmica
- Mouar
- Prehistòria, jaciment arqueològic
- Monument, edifici singular
- Molí
- Autobús
- Tren
- Pous / Aigu
- Centre de salut
- Allotjament (hotel, fonda, hostal)
- Allotjament (refugi, alberg)
- Allotjament (refugi bura)
- Allotjament (casa de colònies)
- Allotjament (camping)
- Restaurant, bar
- Hípica
- Bodega
- Cova
- Celler, bodega

Xarxa de comunicacions		Elevacions		Temperatures	
Autobús	Tren	Pic	Altitud	Temperatures	Temperatures
Autobús	Tren	Pic	Altitud	Temperatures	Temperatures

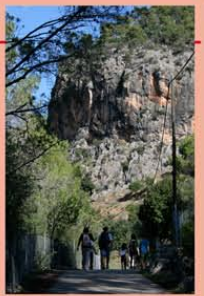
La marca del Camí

Està inspirada en la forma de 8 que té el Camí. Una de les obertures de la marca ens indica d'on venim i l'altra mira cap on continuem el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular. Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Serra de Tramuntana**, **Pla i Llevant** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Tramuntana Nord a Llevant**. Just a l'inici ja podem gaudir de l'abundant patrimoni històric d'Alcúdia i Pollença, destacant la **ciutat romana de Pol·lèntia**, i les seves meravelloses badies, per endinsar-nos després a la Mallorca més verda i humida, el nord de la **serra de Tramuntana** (declarada **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO), camí del cor espiritual de Mallorca, el **santuari de Lluc**, lloc de peregrinació gairebé obligada. Després de conèixer la dinàmica ciutat d'Inca, arribarem a la gran horta de Mallorca, les fèrtils terres de sa Pobla i Muro, per endinsar-nos després en el **Pla de Mallorca**, la comarca més afermada a les tradicions, on encara hi ha indrets on sembla que el rellotge es va aturar abans del "boom" turístic. Ja a la costa de Llevant gaudirem de platges, cales i pobles de pescadors com **Portocolom**. I finalment ens podrem enfil·lar al **santuari de Sant Salvador** o al **castell de Santuari**, miradors privilegiats del Llevant mallorquí.

elcami.cat

Entra-hi! hi trobaràs:

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Banyalbufar

Calendari de festes

Sant Antoni, 17 de gener.

Mare de Déu de Setembre,
de l'1 al 8 de setembre. L'ajuntament
organitza sopars al carrer i balls o
"varietats".

La Malvasia de Banyalbufar

A mitjans dels anys 90 un grup d'empren-
dors propietaris de petites extensions i
la institució municipal, a partir d'una antiga i
esgotada vinya, aconseguiren, amb molts
esforços i entrebancs, recuperar la varietat
original Malvasia de Banyalbufar.
Decidiren ajuntar les seves produccions mit-
jançant una cooperativa cercant assolir la
màxima eficiència en l'elaboració del most i
recuperar el que havia estat durant molt de
temps un producte únic de la màxima qual-
itat desaparegut i que és ja una realitat: la
Malvasia de Banyalbufar.

BANYALBUFAR, municipi situat al sud-oest de la
serra de Tramuntana té una població aproximada
de 500 habitants. Al seu paisatge, emmarcat per les
muntanyes, el diferencien les **marjades** de cultius
més espectaculars de l'illa i l'escarpada costa que
va del racó de s'Algar fins al **port des Canonge**.

Els seus orígens es troben a l'alqueria que va néixer al segle X
amb el nom de Banyalbahar, topònim musulmà que significa
"construït devora la mar". Després de la conquesta, la vila va ser
atorgada a Gilabert de Cruïlles i Ramon Sa Clusa, i l'any 1392 se
va crear la Baronia de Banyalbufar amb jurisdicció civil i criminal
sobre tots els habitants del poble.

Els seus cultius més tradicionals són la tomàtiga de ramellet i el
vi de malvasia, una varietat en procés
de recuperació.

Banyalbufar ha sabut oferir una selecta oferta d'allotjament turístic
sense trencar el singular encant del seu entorn i l'harmonia arquitec-
tònica del poble, que amaga petites joies com el **palau de sa Baronia**
amb un preciós pati interior i una torre de defensa del segle XVII.
Ja fora del casc urbà, destaca la torre des Verger o **talaia de ses Àni-
mes**, una antiga torre de defensa ubicada damunt un barranc que ofe-
reix unes impressionants vistes de la costa.

Molt recomanable és l'excursió que va desde el poble fins al port des
Canonge seguint l'antic camí anomenat la volta del General.

*Camins dissortats, estranya llum,
besties salvatges.
'Però també
arbres amics, jardins de disegs,
belles trobades.*

*'Pels boscos del pensament,
nits emborlades, pedres sagnants,
pous de basarda,*

*però també
festes de pluges, flumides valls,
arbres dansaires.*

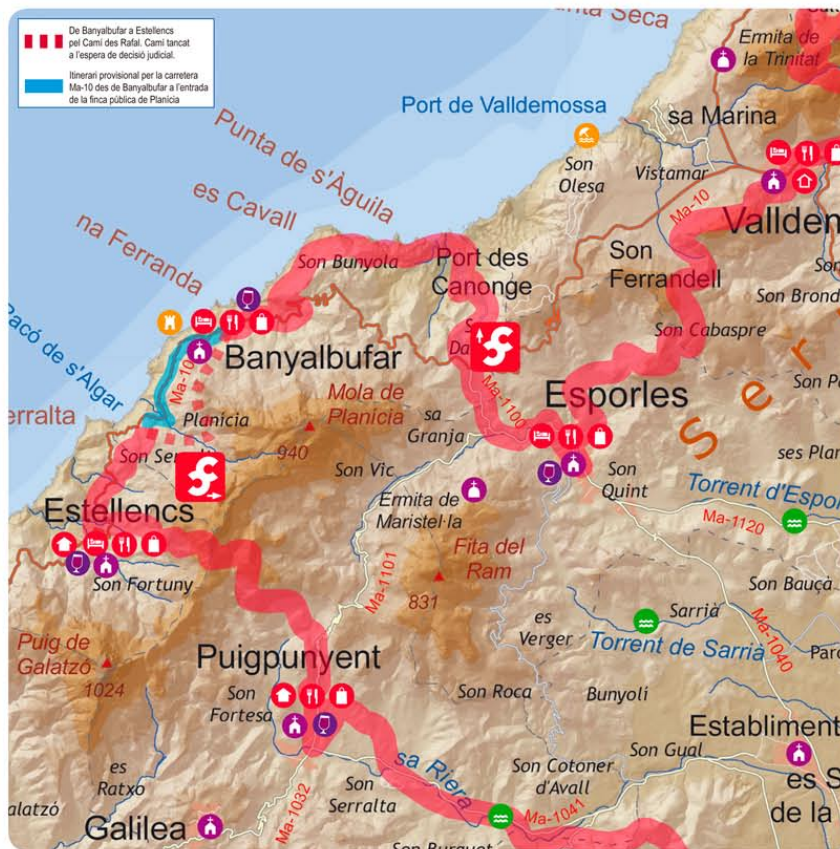
*'Pels boscos del pensament
la serp vigila
i entre els esbarzers i l'espadat
l'amic em guia.*

En: Boscos del Pensament, Maria del Mar Bover

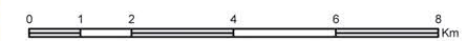
El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Esporles - Banyalbufar - Estellencs

Senderisme cultural

- Xarxa d'allotjaments del Camí
- Xarxa d'establiments del Camí
- Punt d'informació del Camí
- Torre, castell
- Recinte emmurallat, fortificació
- Port
- Far
- Pluja
- Església
- Ermite
- Necròpolis, cementiri
- Monestir, convent
- Marina, port esportiu
- Observatori astronòmic
- Parc natural
- Sèquia, canal
- Torrent
- Estany, llac, embassament
- Mota panoràmica
- Molí
- Prefectura, jaciment arqueològic
- Monument, edifici singular
- Molí
- Autobús
- Tren
- Pou / Aigu
- Centre de salut
- Allotjament (hotel, fonda, hostal)
- Allotjament (segugi, alberg)
- Allotjament (segugi, bora)
- Allotjament (casa de colònies)
- Restaurant, bar
- Hípica
- Bodega
- Celler, bodega
- Forn

Tipus de comunicació	Simbol	Tipus de comunicació	Simbol
Antena		Antena	
Antena de recepció		Antena de recepció	
Antena de transmissió		Antena de transmissió	
Antena de recepció i transmissió		Antena de recepció i transmissió	
Antena de recepció i transmissió		Antena de recepció i transmissió	

**La marca
del Camí**
Està inspirada en la forma de 8 que té el
Camí. Una de les obertures de la marca
ens indica d'on venim i l'altra mira cap on
continua el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.
Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics cellers i tafones.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.
En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

elcami.cat

Entra-hi! hi trobaràs:

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Binissalem

Calendari de festes

Fira de la Pedra.
Darrer diumenge de maig.

Festes des Vermar. Finals de setembre.

Festes patronals de Sant Jaume.
25 de juliol.

Mercat del divendres. De 8 a 13:30 h
a la plaça de l'Església.

Festa des Vermar

Al setembre, mes de la verema, Binissalem celebra la festa major, que durant nou dies exhibeix en aquest poble vinícola una mala fi d'activitats i de bon vi. És una de les festes més antigues d'Espanya d'aquestes característiques. La festa dura nou dies i gira tota al voltant d'allò que ha fet famós aquest poble: un vi que ja va ser elogiat al segle XIX per l'escriptor Jules Verne. Les celebracions arranquen amb la recepció dels veremadors i les veremadores a la Casa de la Vila, acompanyats dels xeremiers. El programa d'activitats és molt extens i el poble s'omple de colors i de goig i rep molts de visitants. Cursos de glosadors, d'escacs, cercaviles, revetlles, carrosses, un curs de tast de vi i el Certamen Internacional de Pintura, heus-ne aquí unes quantes propostes.

A **Binissalem** és fàcil trobar restes de les èpoques talaítica, romana i islàmica. El nom del poble, Binissalem, segons els lingüistes pot derivar de Banu Ssàlam (fills de la pau) o també de Banu Ssàlim (fills de Ssàlim).

Els edificis d'una època més recent, finals del segle XVIII i principis del XIX, han consolidat el poble com a **conjunt històric-artístic** (1983). Són el reflex d'una època de prosperitat econòmica que va permetre la construcció d'edificis molt importants. Però indubtablement l'edifici que destaca sobre tota la resta per la seva alçada i bellesa, és l'**Església de la Mare de Déu de Robines**, construïda amb la reputada pedra del poble.

Pel que fa a la literatura, Binissalem té dos escriptors molt reconeguts: **Llorenç Villalonga** i **Llorenç Moyà**, que van reflectir a les seves obres la vida i la gent de Binissalem.

S'ha de destacar un tret lingüístic característic del poble (que comparteix amb els pobles de Lloseta i Alaró): la e oberta en lloc de la e neutra tònica i que dona als seus habitants una manera de parlar molt particular.

*Santa Mare de Déu, ves qui diria
que us festejarem el dia cinc d'agost,
quan el Vinyet és una floriada,
i bull el sol fins que és gairebé post,
perquè venim aquí plens de mullena
per uns camins que semblen rierals
i hem d'encetar l'antima novena
amb llamps i trons que sonen com timbals,
mes res no pot al cor portar feresa
estant el vostre sol tan a prop;*

*vós que heu volgut que no sigués malneta
ni una vinya del pla, i han fet arrop
tots els raïms: sumolls i ulls de llebre,
carinyena, xarel·lo, macabén...
vós que ens mireu sens moure la palpebra,
de fit a fit, i amorosiu la veu
per endolir la quietud interna;
Verge dels ceps, dels ordís i dels blats:
ompliu a dolls l'anímica cisterna
i en pluges lleus torneu les tempestats.*

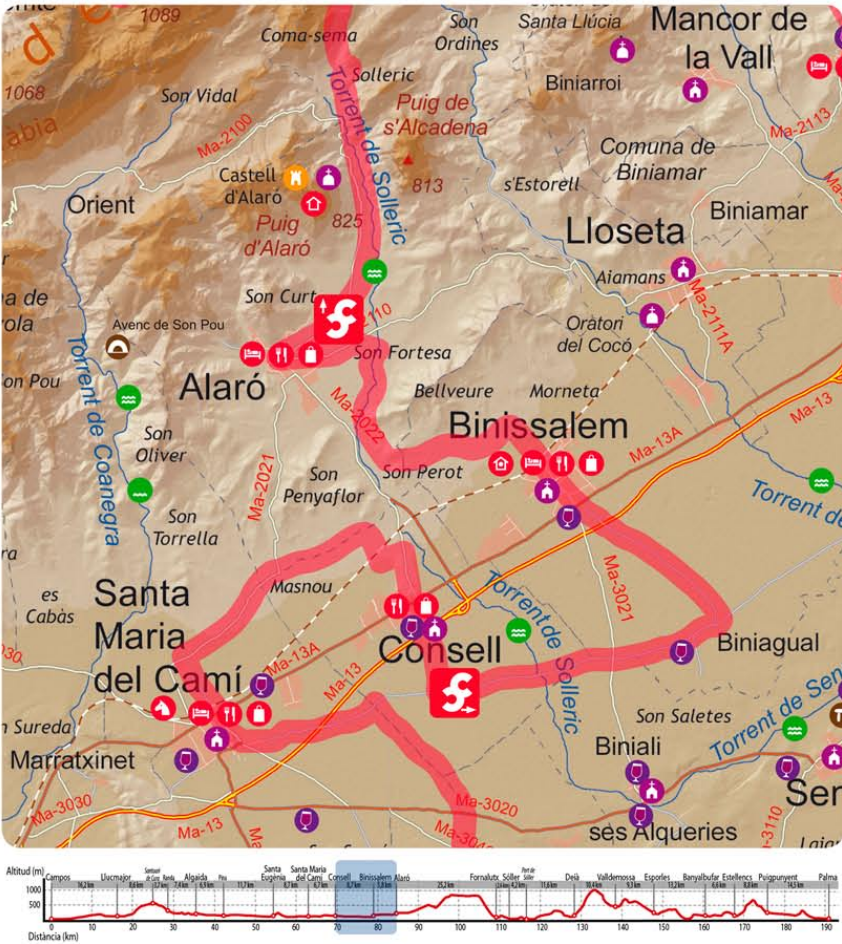
El Vinyet sota la pluja. Salvador Soler i Fontanet

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Consell - Binissalem - Alaró

Senderisme cultural

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.

Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **vetlladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indirectes com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics cellers i tafones.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.

En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

elcami.cat

Entra-hi! hi trobaràs:

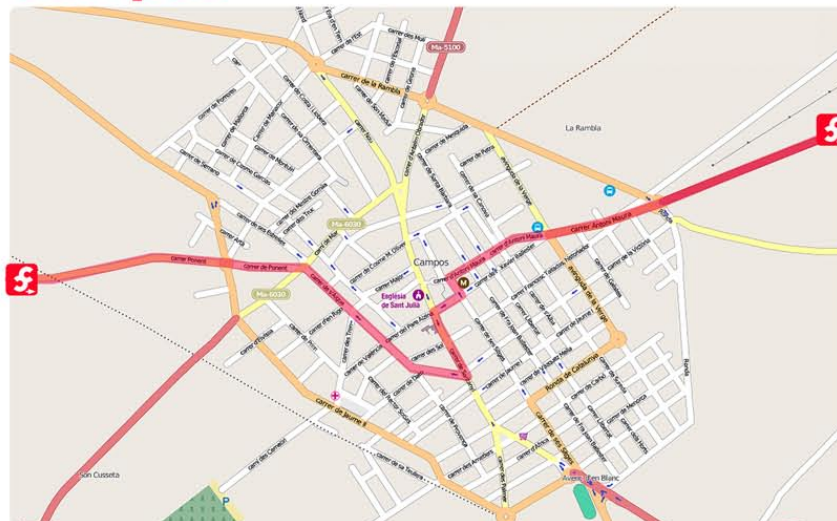

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Campos

Calendari de festes

Sant Julià i Santa Basilissa.
9 de gener, patrons del poble.

Sant Blai. 3 de febrer, festa en el llogaret
del mateix nom.

Fira de Maig. Segon diumenge de maig.

Mare de Déu del Carme.
16 de juliol, festa de sa Ràpita.

Mare de Déu d'agost. 15 d'agost.

Fira d'octubre. Tercer dijous d'octubre,
amb el Firó i el Firó medieval, divendres i
dissabte.

Santa Catalina.
25 de novembre, amb foguerons.

CAMPOS, a la comarca del Migjorn,
és un municipi que, tot i disposar de
nou quilòmetres de costa, visqué fins
fa pocs anys d'esquena al turisme
a causa de la rendibilitat del sector
primari. Per això encara conserva l'aspecte d'una
població rural que durant els darrers anys, no ha
sofert grans modificacions. Els molins i els horts,
cada cop menys freqüents, encara són uns dels
elements característics del municipi.

A més de la vila, té dos nuclis turístics costaners,
sa Ràpita i ses Covetes.

El seu clima és un dels més àrids de Mallorca i la
seva vegetació es concentra a la costa i el **Salobrar**,
majoritàriament garriga i pinar. El terme és molt pla,
sense superar enlloc una altària superior
als 100 metres.

El poble s'aixecà a partir de l'any 1300, tot i que les restes
romanes que hi ha a la seva costa indiquen que ja
existí un nucli urbà amb anterioritat. La seva primera
església fou la de **Sant Blai**, que es construí l'any 1248 i,
encara avui, conserva l'aspecte gòtic inicial.

El terme, per les característiques de la seva costa, era
antigament molt vulnerable als atacs corsaris. Aquest fet
obligà a construir nombrosos **torres de defensa**: sa Torre,
torre de son Cosmet, torre de can Bragues, torre d'en
Catlar, torre de can Dameto, torre de can Francina i
torre de can Cos.

Óssos a Mallorca?

A l'escut de Campos s'hi representa un ós dret. Hi
ha una interpretació popular basada en suposar
que el **Salobrar** consistia en un conjunt d'estanys
artificials per extreure sal i units a la mar per un canal.
A poca distància s'hi troba el balneari de **Sant Joan** de
la Font Santa, amb les úniques aigües
termals de Mallorca.

La platja des Trenc és un arenal verge de
més de tres quilòmetres de llargada, mentre
que el **Salobrar** consistia en un conjunt d'estanys
artificials per extreure sal i units a la mar per un canal.
A poca distància s'hi troba el balneari de **Sant Joan** de
la Font Santa, amb les úniques aigües
termals de Mallorca.

mallorquí que conservava els plurals en -os
provinents de l'acusatiu plural del llatí. Així, del mot
llatí "campus, -i", que vol dir "el camp", "la terra
fèrtil", en prové l'acusatiu llatí "campos".
Per tant, és un verdader misteri la presència
d'aquest ós dret a l'escut municipal, més encara
quan a d'altres escuts històrics del poble l'animal
que s'hi veu no és un ós (podria tractar-se d'una
ovella, un porc o un ase) i en una postura ben
diferent.

elcami.cat

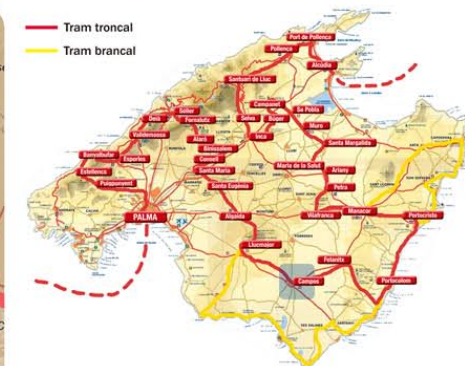
Entra-hi! hi trobaràs:

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Felanitx - Campos - Llucmajor

Senderisme cultural

0 1 2 4 6 8 Km

La marca del Camí

Està inspirada en la forma de 8 que té el
Camí. Una de les obertures de la marca
ens indica d'on venim i l'altra mira cap on
continua el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.
Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat per a tots els públics i edats, amb un nivell de dificultat majoritàriament baix, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les entitats, els veïns i les institucions de cada municipi els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en dos trams. El tram que uneix les comarques de Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics **cellers i tafones**.

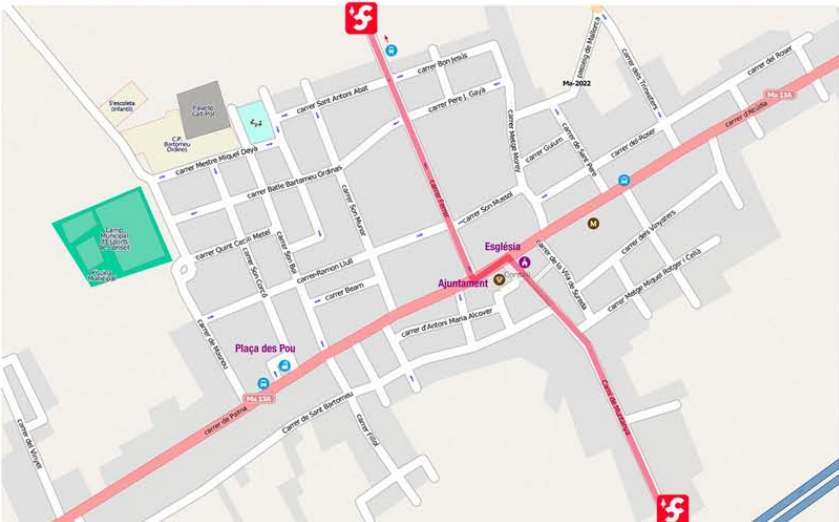
A la serra de Tramuntana, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.
En arribar a Ciutat, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

Consell

Calendari de festes

Sant Antoni. 17 de gener.
El matí es fan les tradicionals beneïdes i l'horabaixa desfilarada de carrosses, fogueró i torrada amb actuacions folklòriques.

Fira. Primer diumenge després de Sant Lluç (18 d'octubre).

Festes de Sant Bartomeu.
Patró de la Vila, 24 d'agost.

Certamen de Teatre Amateur. agost.
Se celebra anualment des de 1988.

Mercat. El dijous de matí a la plaça Major.

L'Encant, mercat d'objectes antics i de segona mà. El diumenge al polígon.

L'església de Nostra Senyora de la Visitació

És l'edifici més emblemàtic de Consell. És representativa de la tendència artística en transició que s'anomena premodernisme, caracteritzat per la introducció d'un seguit d'elements propis dels repertoris modernistes en edificis estructuralment historicistes. Presenta planta basilical, d'una sola nau, amb vuit capelles laterals, quatre a cada costat, té un transsepte inscrit i absis semi-circular. Al costat de l'església es troben la Rectoria i ca sa Metgessa.

Recorregut per la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra per estimar-la!

Consell, com passa a la majoria de municipis del Raiguer, ha esdevingut terra de cultiu de vinya. Durant la dominació islàmica Consell era una alqueria que pertanyia al juz' de Qanarusha, que englobava, a més de Consell, els actuals termes d'Alaró, Binissalem, Costitx, Lloseta, Santa Maria del Camí, Santa Eugènia i Sencelles. Els vestigis d'aquesta època que queden a la possessió de Masnou constitueixen el jaciment arqueològic més rellevant del municipi. L'alqueria d'Alaró, per la seva riquesa en aigua i el seu valor defensiu esdevingué el centre administratiu de la contrada. Amb les Ordinacions de Jaume II (1300) Alaró rebé el títol de vila, mentre que Consell adquirí la categoria de lloc, amb dependència administrativa de la vila veïna fins a 1925.

A la primera meitat del segle XIV, es consigna un petit nucli de cases de Consell, on actualment hi ha la vila i vora el camí de Palma-Inca. Durant aquest període es feren moltes parcel·lacions, amb la consegüent arribada de colons i el creixement de la població i del nucli.

El segle XVII, Consell patí amb especial virulència la penúria econòmica a causa de l'estancament de la producció agrària i de l'aturada del creixement demogràfic. A més, Consell va ser un dels pobles de l'illa que més va patir la pesta bubònica de l'any 1652, com ja havia passat amb la pesta negra de 1348.

Ja durant el segle XIX, Consell experimentà un procés de creixement demogràfic i urbanístic, a pesar de veure's afectada per l'enfonsament del mercat del vi. Bona part de la vida social de Consell, des de la segona meitat del s. XIX i fins mitjan segle XX estigué molt lligada als petits propietaris i als treballadors de la indústria del calçat.

"Passeig pels camps amb vinyes rovellades, ametllers secs, camins de fang "nostalgia de la boue"

això som una grapada de pòls voleiant com un estol de sebal·lins muts i negres dins l'aire fred, fumit.

Bell Miquel, (Plaça de Sant Joan, 22 de novembre 2006)

elcami.cat

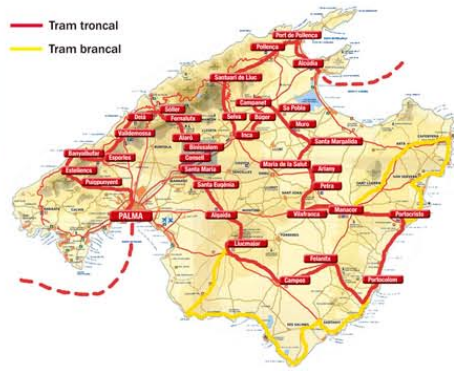
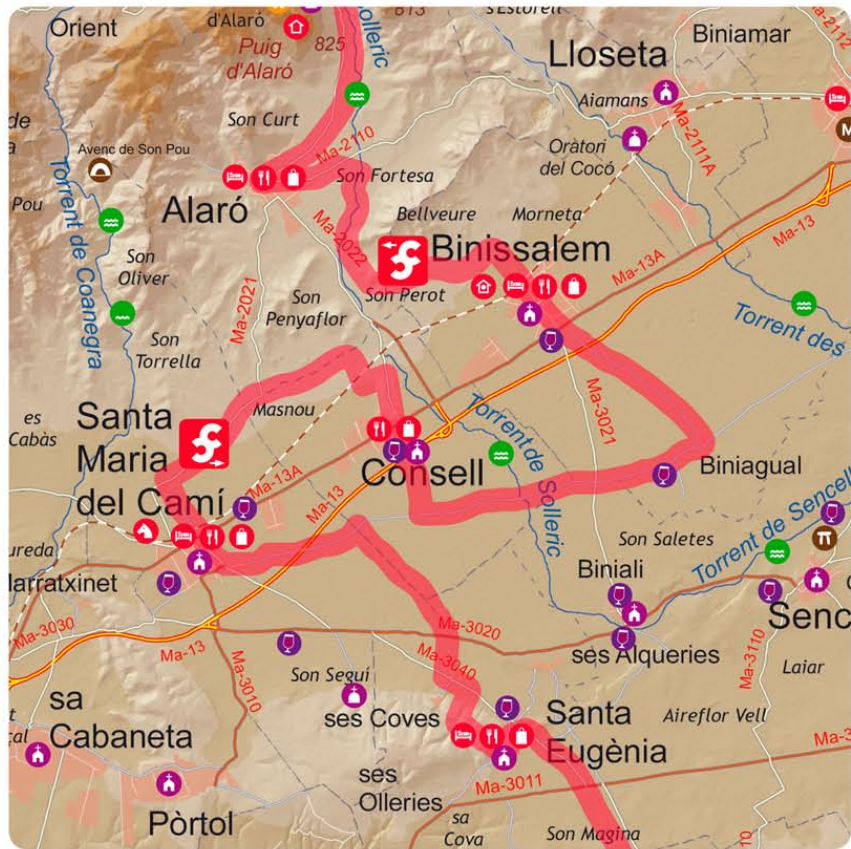
Entra-hi! hi trobaràs:

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Santa Maria del Camí - Consell - Binissalem

Senderisme cultural

<ul style="list-style-type: none">Xarxa d'allotjaments del CamíXarxa d'establiments del CamíPunt d'informació del CamíTorre, castellRecinte emmurallat, fortificacióPortPlaçaEsglésiaErmitaNecròpolis, cementiriMonestir, conventMarina, port esportiu	<ul style="list-style-type: none">Observatori astronòmicParc naturalSèquia, canalTorrentEntany, nac, embassamentVista panoràmicaMuseuProfiteria, jaciment arqueològicMonument, edifici singularMolíAutobúsTrenPou / Aiguja	<ul style="list-style-type: none">Centre de salutAllotjament (hotel, fonda, hostal)Allotjament (refugi, alberg)Allotjament (casa de colònies)Allotjament (camping)Restaurant, barFilipicaBonicaCofaCeller, bodega
---	--	--

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.

Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat **per a tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics cellers i tafones.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.

En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

Recorregut per la cultura,
la història, el paisatge i l'esperit
de les terres de parla catalana

Conèixer aquesta terra
per estimar-la!

Deià

Calendari de festes

Sant Antoni i Sant Sebastià. 17 de
gener, amb les tradicionals beneïdes.

Festes de Sant Sebastià.
20 de gener, segon patró del poble.

Festes de Sant Joan.
24 de juny, festa patronal.

Festa dels Reis, que baixen de les
muntanyes fins a l'església,
on donen els regals als nins.

Els primers pobladors de **Deià** es remunten a
la prehistòria. El seu nom prové de l'època de
dominació musulmana (S. X-XIII) "ad daia", que
significa "llogaret". En aquesta època es va de-
senvolupar un sofisticat sistema de reg i dre-
natge que encara avui s'utilitza.

Amb la conquesta cristiana, Deià va ser adjudicada al Comte
de Rosselló i integrada a part de Valldemossa. Després d'un
llarg plet, Deià es va separar de Valldemossa l'any 1583, durant el regnat de Felip II. Una placa
en l'exterior de l'església, és un petit reconeixement als que varen aconseguir que avui Deià sigui
un poble.

En segles posteriors, el conreu de l'olivera va suposar una notable expansió del municipi. També
la pesca va contribuir al seu creixement, així com el conreu de cítrics i el bestiar llaner, mentre
que en els seus frondosos alzinars es criava el porc negre mallorquí, es produïa calç viva i carbó
vegetal, mentre que en els cims es plantava el forment. A
l'hivern es guardava neu en forma de blocs de gel, que durant
l'any eren aprofitats per a ús medicinal.

La bellesa de i placidesa de Deià, ja a la fi del s. XIX, cap-
tivaren l'interès d'artistes i de bohemis, entre els quals cal
destacar l'**arxiduc Lluís Salvador d'Àustria**, el compositor
Manuel de Falla, els pintors Russinyol, Leman i Junyer i els
poetes Robert Graves i Laura Riding.

Robert Graves i Deià

L'any 1929 Robert Graves i Laura Riding es varen
establir a Deià seguint l'irònic consell de Gertrude
Stein: "Mallorca és el paradís, sempre que hom pu-
gui aguantar-ho".

L'any 1932, fascinats per Deià, es varen construir
una casa a les afores del poble, ca n'Alfany, on Gra-
ves va instal·lar una impremta i va publicar alguns
dels seus llibres més famosos.
Durant la Guerra Civil espanyola i la Segona Guerra
Mundial, Graves abandonà forçosament l'illa per
tornar a Deià quan acabà la contesa europea, acom-
panyat ja per la seva nova dona Beryl Pritchard, per
viure-hi fins a la seva mort, el 1965.

*'Baixa la pendent
d'estret horitzo,
mitja carreró
i mitja torrent.*

*Cada casa sent
pel seu pontarró
passar la remor
de l'aigua corrent.*

*'El saltant exirda;
la figura borda
li dona ombradis.*

*Clivell de la serra,
dins un sol de terra
tanca un paradís.*

*Les parres ombregen
llenys i pedrissos,
dones qui jeinegen,
nins bellugadissos.*

*Les figues verdegden
damunt els canyissos;
els galls se passegen
enamoradissos.*

*'El fullam tremola,
la vella s'acosta
al foc de la llar.*

*La vida s'escola,
el sol va la posta
i el torrent al mar.*

*'Roja clavellina
surt de la foscor
de l'alt finestró
que el parral domina.*

*'Passa la veïna
son escarpidor
per la lluentor
del cap de la nina.*

*'Blanca de bromera,
cau la torrençia
amb sa veu de tro.*

*Cloqueja la lloca:
un home badoca,
...i l'home sóc jo.*

FOTES DE DEIÀ. De Joan Manuel Llorens.

elcami.cat

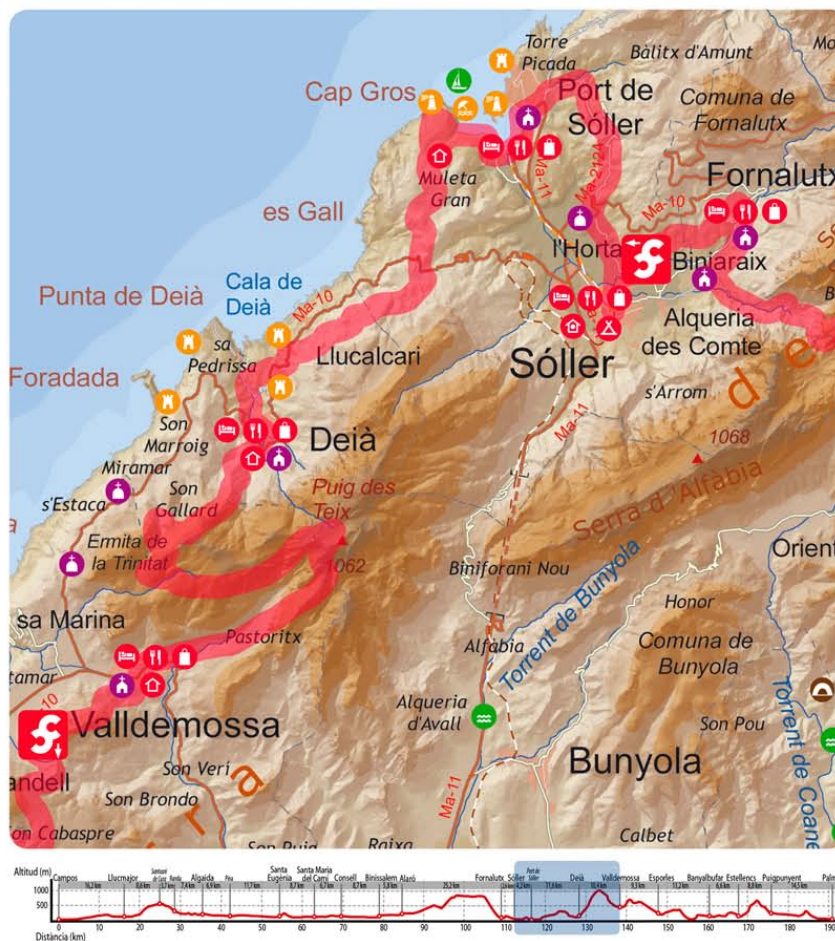
Entra-hi! hi trobaràs:

El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma

Etape Sóller - Deià - Valldemossa

Senderisme cultural

La marca del Camí

Està inspirada en la forma de 8 que té el
Camí. Una de les obertures de la marca
ens indica d'on venim i l'altra mira cap on
continua el camí.

Què és el Camí?

EL CAMÍ és una ruta de **senderisme cultural** que se senyalitza participativament i que recorre la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de totes les comarques i illes de parla catalana, prenent en el seu conjunt una forma de 8 irregular.
Va enllaçant els pobles, que és on es troba principalment la riquesa social, la cultura, l'art i el patrimoni. Està pensat per a **tots els públics i edats**, amb un **nivell de dificultat majoritàriament baix**, si bé cadascú se'l pot adequar incrementant o reduint la llargària de les etapes. Són les **entitats**, els **veïns** i les **institucions de cada municipi** els que defineixen el seu tram de Camí. Si hi voleu participar, podeu fer-vos **velladors** del vostre tram del Camí al web.

A Mallorca el Camí s'estructura en **dos trams**. El tram que uneix les comarques de **Migjorn, Pla, Raiguer, Serra de Tramuntana i Palma** l'anomenarem **El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma**. Podrem visitar indrets com l'espectacular **avenc de Coanegra** i l'escarpada costa de la Serra vora la mar a més d'antics **cellers i tafones**.

A la **serra de Tramuntana**, seguint part de la **Ruta de Pedra en Sec**, entrarem en contacte amb els vestigis dels milers de **carboners** que hi vivien fins al segle passat, gràcies als més de 750 llocs arqueològics d'antigues construccions, declarades **Patrimoni de la Humanitat** per la UNESCO.
En arribar a **Ciutat**, podrem descobrir-ne l'extens **patrimoni cultural i arquitectònic**, visitar **museus, galeries** i llocs emblemàtics com el **sepulcre de Ramon Llull**, i degustar els productes mallorquins en els seus establiments.

Senyalització física del Tram El Camí a Mallorca: de Migjorn a Tramuntana i Palma. Projecte finançat per l'eix Leader:

